

Zülkarneyn Kıssası Ve İnsanın İrade Gücü

— şiirinprensi · 30 Kasım 2013

Bu kıssada temsilen anlatılan Zülkarneyn aslında insanın iradesidir.

Zülkarneyn iki batınlı,iki zamanlı anlamına gelir.Veli yada peygamber olduğu konusunda tartışmalar pekde önemli değil bizce.Kur'an verilerine göre Zülkarneyn büyük bir kraldır, Kur'anda Peygamber veyâ veli olduğu belki de bilhassa belirtilmemiş,Zülkarneyn'in şahsında insan oğluna verilen "özgür irade ve güce "dikkat çekilmek istenmiştir.

Kur ân-ı kerim de kıssası, doğuya ve batıya seferleri zikr edilmiştir.

Asıl ismi İskenderdir.Bazı tarihçi ve dini araştırmacı yazarlar tarafından,

Büyük İskenderle isim benzerliği dışında herhangi bir ilgisi olmadığı söyleniyor.

Doğuya ve batıya sefere çıktığı için İskender-i Zülkarneyn diye anılmıştır. Zülkarneyn; Nûh aleyhisselâmın oğlu Yâfes in soyundandır. Peygamber olup olmadığı kuran da açıkca bildirilmedi. Yemen de yaşamış olan münzir iskender ile Aristo nun talebesi olan Makedonyalı İskender den daha önce yaşadı. Sâlih bir zât olan Zülkarneyn aleyhisselâmı Allahü teâlâ yeryüzündeki insanlara emir ve yasaklarını tebliğ ile vazifelendirdi. Zülkarneyn aleyhisselâm Allahü teâlâ niyâzda bulunup; kendisine kuvvet vermesini, insanlar arasında hangi ilim ve adâletle hükmetmesi gerektiğinin bildirilmesini istedi. Allahü teâlâ şöyle buyurdu:

-Sana verdiğim vazifeyi yapabilmen için kuvvet ihsân ederim.

Göğsünü (islama) açarım. Herşeye gücün yetecek hâle

gelirsin. anlayışını açar, konuşmanı genişletirim, kulağını açarım,

tâ uzaktakileri iştirsin. basiretini genişletirim, çok uzakları görür, herşey nüfûz edersin. Her şeyi sağlam yaparsın. İsteddiğin her şeyi ihsân ederim. Sana heybet veririm hiç kimse sana kötü gözle bakamaz. Ben sana yardım ederim. Hiç bir şey sana zarar vermez, seni kuvvetlendiririm. hiç bir şeye yenilmezsin.

Kalbine kuvvet veririm hiçbir şeyden korkmazsın. Aydınlık ve karanlığı emrine verir, onları senin askerin yaparım. Aydınlık senin önünde yol gösterir, karanlık arkandan seni muhâfaza eder. Allahü teâlâ hazret-i Zülkarneynin emrine bulutları ve başka vâsıtaları verdi. Ona ilim ve kudret, insanlar üzerine tasarruf hâkimiyeti verdi.

Ayrıca beyaz ve siyah olmak üzere iki sancak ihsân etti. Zifiri karanlık olan gecede beyaz sancağı açınca, ortalık aydınlığa gark olurdu. Gündüz harp ederken düşman askerinin karanlıkta kalmasını arzu ederse siyah sancağını açar, düşman tarafı zifiri karanlık, kendi tarafı aydınlık olur, böylece düşmana kısa zamanda gâlip gelirdi. Her sefere çıkışında önü aydınlık, arkası karanlık olurdu. Çok geçmeden memleketi genişledi. Devleti güçlendi. Allahü teâlânın emir ve yasaklarını bütün dünyâya yaymağı

azmetti. Teyzesinin oğlu Hızır aleyhisselâmi kendisine vezir, ordusuna kumandan tâyin etti.

Allahü teâlânın emriyle müminlerden meydana gelen ordusu ilk önce batıya yürüdü. Vardığı yerlerde kâfirleri hak dine dâvet etti. İnsanlara iyilik ve ihsânlarda bulundu. İnanmayanlarla harp etti. Batıda meskûn (yerleşilmiş yerlerin sonuna vardı. Artık karalar bitmiş denizler başlamıştı.

Oraya vardığı sırada orada bir kavim buldu. Bu kavim kafır olup vahşi hayvan derisinden elbise giyerler, denizin dışarı attığı balık cinsinden şeyleri yiyerek geçinirdi.

Zülkarneyn aleyhisselâm bu kavmi, güzel muâmelede bulunarak hak dine dâvet etti. Kavimden bir kısmı imânla şereflendi bir kısmı ise imân etmekten yüz çevirdi. Zülkarneyn aleyhisselâm inanmayanların üzerine yürüdü ve onları karanlıkta bıraktı. Onlar karanlıkta ne yapacaklarını bilemediler. Sonunda pişman olup tövbe ettiler ve Allahü teâlânın varlığına, birliğine inandılar. Zülkarneyn aleyhisselâm müminlerden kurduğu ordusu ile uğradığı her yerdeki bütün insanları hak dine dâvet etti.

Allahü teâlâyâ imân ve ibâdete çağırırdı.

İmân etmeyenler cezâlarını gördüler. Yaya olarak Mekke-i mükerreremeye gitti ve haccetti. İbrâhim aleyhisselâmla görüşüp hayır duâsını aldı. Nasihatlerine kavuştu.

Daha sonra doğuya yöneldi. Güneşin ilk ışıklarının vurduğu en uçtaki kara parçasına vardı. Zülkarneyn aleyhisselâm orada, yer altındaki manzenlerde yaşayan kavmi hak dine dâvet etti. Daha sonra kuzeye bir sefer yaptı. İki dağ arasına vardı. O iki dağın yakınında oturan kalabalık bir kavimle karşılaştı. O kavmi de hak dine dâvet etti. Kavmin pâdişâhı Zülkarneyn aleyhisselâmi iyilikle karşıladı ve hediyeler takdim etti. Bütün kavmiyle birlikte hak dini kabul etti.

Zülkarneyn aleyhisselâmın iltifatlarına kavuştu. Yecüc ve Mecüc adlı kavimlerin zararından şikayette bulundu. Zülkarneyn aleyhisselâm o kavimle birlikte Yecüc ve Mecüc n zararından korunmak için sed yaptılar.

Zülkarneyn aleyhisselâm bir seferi esnâsında hiçbir dünyâ malı ve serveti olmayan, rızıklarını sebzedden temin eden bir kavme rastladı. Ayrıca bu kavimde herkes kendi mezarını kazar, hergün mezarını temizler ve ibâdetlerini burada yaparlardı. Zülkarneyn aleyhisselâm o kavmin hükümdarıyla da görüştü.

Hükümdar kendilerinin dünyâyâ önem vermediklerini, âhiretini hatırlamak için de ibâdetlerini mezarlarda yaptıklarını anlattı. Zülkarneyn aleyhisselâm Allahü teâlânın yardımıyla, doğu, batı ve kuzeydeki bütün ülkeleri feth edip, Allahü teâlânın emir ve

yasaklarını yayma vazifesini tamamladıktan sonra, askerine izin verdi.

Kendisi Medine ile Şam arasında Dûmet-ül-Cendel denilen yerde insanlardan ayrıldı.

Yalnız Allahü teâlâyâ ibâdet ve tâatle meşgul oldu. Vefât etmeden önce yakınlarına Ben vefât edince usûlüne uygun yıkayıp kefenleyin. Sonra tabuta koyun. Yalnız kollarım dışarda sarkık kalsın. Hazineslerimi de katırlara yükleyin diye vâsiyette bulundu. Söyledikleri aynen yapıldı. Az bir zaman sonra da vefât etti. Mekke e veya Mekke civârındaki Tehâme Dağlarında bir yere defn edildi. İskender-i Zülkarneyn böyle vâsiyet etmekle arkandan gelen ordular ile doğu ve batıya hâkim oldum. Hizmetçilerim emrimden çıkmadı. Dünyâyı baştan başa tuttum. Sayısız hazinelerim vardı. Fakat bütün bu dünyâ nimetleri kalıcı değildir.

Gördüğünüz gibi mezâra eller boş gidiliyor. Dünyâ malı dünyâda kalıyor. Sizler âhirette de faydalı olacak işler yapın. demek istedi. Zülkarneyn aleyhisselâm beyaz-kırmızı benizli, orta boylu idi. Güzel

ahlâk sâhibi, Hakka teslimiyeti tam, halkına karşı mütevâzi, alçak gönüllü ve adâlet sâhibi idi. Gazâ ve cihâda çıkmakta, beldeleri tâmirde çok gayretli idi.

Dünyâ malına râğbet etmez, elinin emeği, alınının teri ile geçinirdi. Bunun için zenbil örer kendine, çoluk çocuğuna bu paradan harcar, artanını fakirlere sadaka verirdi. Yecüc ve Mecüc kavminin zararlarına mâni olmak için sed yapmıştı. Seddi rivâyetlere göre Asyanın doğusundaki mümin Türklerin ricâsı üzerine inşâ etmişti.

İki dağ arasına taş ve demirden yapılmış olan bu sed bugünkü Çin seddinden başkadır.

Kurân-ı kerimin Kehf sûresi: 83-98. âyet-i kerimelerinde Zülkarneyn aleyhisselâmla ilgili haberler verilmektedir. Peygamber efendimiz, sallallahü aleyhi ve sellem de buyurdu ki:İsmi duydunuz kimselerden yeryüzüne dört kişi mâlik oldu. İki mümin ikisi kâfir idi. mümin olan ikisi Zülkarneyn il Süleymân (aleyhisselâm idi. Kâfir olan ikisi de Nemrûd ile Buhtunnasar idi. Beşinci olarak yeryüzüne benim evlâdımdan biri yâni Mehdi mâlik olacaktır

BKZ:ZÜLKARNEYN KISSASI www.Kur'an.gen.tr.

ZULKARNEYN KISSASI'NIN TEFSİRİ: (füyuzat- Kur'anı Kerim'in mealen tefsiri) (Şemsettin YEŞİL)

İsra.83-y peygamber seni imtihan kastı ile ashab-ı kehf'ten ve ruhtan sordukları gibi

Zülkarneyn'den

icraatından havl-u alemleri seyri cihetinden soruyorlar.Onlara söyle ki Rabbim vahy-i Sübhanisi ile bana haber verecek ben de size beyan edeceğim.

İsra.84,5-iz fazlımızdan ona yeryüzünde kudret ve kemal verdik.(Zülkarneyn talep ettiğine erişebilmesi için kendisine her şeyi teshir edecek sebeplerleri de verdik.Ona öyle bir hilafet verdik ki; makturatını her halukarda tasarruf edecekti.(İsteklerini her şartta gerçekleştirecek güce sahip olacaktı.

Dünya kendisine musahhar kılındı.Maddi ve manevi kuvvetleri aemrine amade verdik.Zahir,batın ilim ve kudretlerini kendisine ihsan eyledikGarba doğru yürüdü.

(Bu ayetin enfüsi manasında Zülkarneyn ile kastedilen bu vücuttaki kalptir.O öyle bir meliktir ki; şarka ve garba hükmeder.Onu beden arzında tasarruf sahibi kıldık buyuruyor.(Yani cüz-i iradenin yeri kalptir,teklifte (akla değil kalbedir.Kalp istediği kutba maşrik ve mağrib yani (hayır ve şer yoluna seyretmekte muhayyer kılınmıştır.

İsra:86-Vakta ki güneşin gurub ettiği yer vardı,orada güneşi çamurlu bir suğlaya(balçığa batıyor gördü.

Pınarın yanında bir kavim gördü (Ya Zülkarneyn sana irade-ihhtiyar verdik istersen bu kavme azab et,istersen onlara hüsnü muamele ile dini talim et öğret.

Ayetin manayı enfüsi:

Kemalata istediği yere vasıl olabilmesi için ona her şeyde esbab (sebepler verdik.Bedenle alakasından dolayı sufliyet (aşâğılık yurdunu seçti.Ruh güneşinin gurub ettiği yere vardı,orada -Ruh- güneşini nefis bataklığına batıyor buldu.

İsra:87-ilahi irade tarafından Zülkarneyn yani kalp muhayyer (özgür kılındıktan sonra verilen ihtiyarı hikmetle tasarruf etti de küfür,şirk,masiyetle nefsine zulmedenlere biz dünya azabı ile öyle ceza veririz ki;

azabları öldürülmeştir.Sonra onlar Rablerine geri dönerlerAllah-u Teala onlara hiç işitilmemiş müthiş bir azabla tecziye eder.

İsra.88:Hakka gerçekten iman edip,güzel işler yapanlara yevm-i cezada en güzel mükafat verilir.Biz onlara yapılması,ıcrası gayet kolay olanı asan olanını söyleriz.

Ayetin enfüsü manası:Yani zulümde aşırı gitmiş,şehvet gadap vehim ve tahayyül ile dolmuş olan kimseyi riyazat ile tazip ederiz,sonra kıyamet-i Suğrada (büyük Kıyamet Rabbi'si tarafına dönüp nar-ı tabiat ile (mezmum sıfatları yanar azap edilir.

Ki bu azap büyük ve ifnadır.(canyakıcı bir azaptır.Akıl fikir,zahiri ve Batını hisleri ile bunların hepsine iman edip fazileti menfaata tercih ederek taat'ta bulununca (cennet-i sıfat ve marifet tecellisine mahzar kılarız.

İsra.89:Emr-i ilahi ile şer-i mübini vaz'ettikten sonra meşrik tarafına gitme sebebine tabii oldu.(ki bu alem sebepler alemdir arzda semavatta yakınlık makamı kadar sebeplerin halk edildiğine işaretir.

Yalnız bu sebeplerden hiçbirini Allah-u Tealaya şirk koşmamalıdır. Makam-ı Kabe Kevseyn de sebepler yok olur.Oraya makam-ı Mahmud da denilir.

İsra.90:Güneş'in üzerlerine doğduğu mahalle dönünce,orada güneşin üzerlerine tulu ettiği bir kavim buldu ki o kavim için güneşten başka onları örten bir şey kılmadık.(Dağ yok,ağaç yok,bina yok.)

İsra.91:Zülkarneyn mağripte bulunduğu kavim hakkında olduğu gibi bunlar hakkında da muhayyer kılındı.Biz onda olan ordu,teçhizat ını açık ve gizli kuvvetinin tümünü ilmimiz kuşatmıştır.

Ayetin Manayı enfüsi:

(sonra öyle bir yola tabi oldu ki,yücelme yolu,süluk-u ilallah ta Ruh güneşinin matlabı olan yer vardı.Orada akı maaş,aklı mead,fikir heves,kuvve-i kudsiye bunların hepsini hicapsız ruh-u şemsin nuru ile münevver külli iradeyi idrak etmiş öyle buldu,Onlar hakkında yapılacak muamelede serbest bırakıldı. (cüz-i irade ihtiyar verildi)

İsra.93:İki dağ arasına vardı,lisanları kendilerinden başka hiç kimse tarafından anlaşılmaz, Zülkarneyn (kalb-i insani ruhla nefis kavmi lisanını bilir.Aralarında yecüc-mecüc zulmü için set isterler.Zülkarneyn set için yardım ister.Küme küme demir ister,demiri körükler,ateş haline gelince erimiş demirin üzerine eritilmiş bakırı döker o demirle seddi kaplar.

Ayetin manayı enfüsi:

Siz yalnız ahlak ve taat malzemesi yığın,aşk ve imanla,Salih amelle körükleyin,nefsani kesafetinizi eritin,letafete dönüştürün,kalplerinizi birleştirin,vücutta (nefs ve ruh tek bir ruh gibi yaşayın.Rabbim bana vüsat-ı dünyeviye vermiştir.Yecüc mecüc artık o iman seddini ne aşabilir ne de delmeğe kadir olamazlar.

BU AYETTE VERİLEN BİLGİLER İŞİĞİNDA İNSANA VERİLEN BİR CÜZ-İ İRADENİN VARLIĞINDAN BAHSEDEBİLİRİZ.FAKAT BU CÜZİ İRADE SINIRLI VE SORUMLULUK ALANI İÇİNDE ETKİLİ OLDUĞUNDAN VE İNSAN SÜREKLİ İMTİHAN HALİNDE OLDUĞU İÇİN İLAHİ İRADENİN KONTROL VE ETKİ ALANI İÇİNDEDİR.İNSANIN TEKAMÜL EDEBİLMESİ İÇİN GEREKLİ OLAN HAYIR VE ŞER SINAVLARI ALLAHU TEALANIN DİLEDİĞİ KADAR DEVAM EDER.TAKİ YAKİN (ÖLÜM GELİP ÇATINCAYA KADAR.HİKMETİNDEN SUAL OLMAZ.ZİRA BİZ ONUN YAPTIKLARINI SINIRLI AKLIMIZ UFKUMUZ VE DEĞER YARGILARIMIZLA DEĞERLENDİREMEYİZ..MÜLK ONUNDUR KENDİ MÜLKÜNDE YEGANE TASARRUF SAHİBİ ODUR.

ALLAH (TEALA KULLARINDAN HESAP SORAR,O YAPTIKLARINDAN SUAL OLUNMAZ.

Nihat GÜLLE Şair ve yazar

Hakikat Ummanından Eşsiz İnciler Adlı Kitabımdan